

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken November' 1-ső napján, 1816-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

A' Londoni, *Times* nevű újság, e'képen szoll: — “

„Egy Frantzia országi újságlevelben ilyen tikkely jöve - ki: Az *Augsburgi* újság; melynek neve *Algemeine Zeitung*, kiadá egygyik utolsó levelében azt a' Nyilatkoztatást, melly által a' Frantzia Király a' Szent Szövetségbe belé állott. Ez a' Szövetség az 1815-dik esztendőben Sept. 24-dik napján, a' Frantzia Király' béálló Nyilatkoztatása pedig ugyan azon esztendőben November' 19-dik napján jött - ki Párisban. Ugyan azon mindjárt nevezett Augsburgi újság a' maga ezen folyó esztendőben Oktober 5-dikén költ darabjában, az *Angliai* Regens Princznek ugyan azon *Szent Szövetségbe* való beállításáról szolló Nyilatkoztatását is, mint a' melly az 1815-dik esztendőben Oktober' 6-dikán, a' Régens Princznek *Carltonhousei* palotájában készült volna, kiadá ('s kiadták belőlle más újságok is). Ezentikkelynek a' Régens Princzre mint Angliai Régensre nézve, nintsen semmi fundamentuma, mivelhogy nekünk úgy jut eszünkbe, hogy Minister Lord *Castle-reegh* a' Parlamentumnak utolsó üléseiben meghatározott módon kinyilatkoztatta, hogy a' Régens Princz a' Szent Szövetségbe nem állhat belé. Egyéberánt megeshetik hogy, mint *Hannoverai* Régens Princz, belé állott.“

A' *Londoni Kurir*, mint Ministeri hangon író újság, meglehetősen mérges jegyzé-

seket teszen a' Londoni népnek a' maga Lordmájorja *Wood* eránt viseltető nagy kedvezéséről: — “ Már, úgy mond, akár hogy 's mint legyen, elég az a' dologhoz, hogy az Anglus népnek kedves időtöltése a' veszekedőknek nézése. Mind egy neki, akár két *Boxer* (ököllel viaskodók), akár a' Parlamentomnak két tagjai, akár két, fogadásból-futó lovak, akár két könyvirók, akár két Lordmájorságra való Candidátusok viaskodjanak egymás ellen. Minthogy éppen most semmi nevezetesebb tárgy nintsen, melly felett viaskodni lehetett volna, tehát miudeneknek szemeket a' Lordmájorválasztás vonta vala magára, 's az újságírók is ölnyi hosszúságú tikkelyeket adának - ki ezen tárgyrol. *Wood* úr, a' Lordmájor, állapotjára vagy sorsára nézve egy *Serfőző*. Megjegyzették, hogy Londonban a' *Serfőzők* mind Demokraták (népgondolkodású), vagy a' Ministerekkel ellenkező részen lévő emberek, még pedig azért, hogy mind gazdagok, 's minthogy, mint *Serfőzők*, a' főbb társaságokba bé nem illenek, a' néphez tsapják magokat, 's ezeknek kedveket iparkodnak megnyerni. Így hát nem tsuda, ha egy *Serfőzőből* való Lordmájor, kedveségben van a' nép előtt. Minden seres kantsókat az ő' egészségéért ütnek össze; 's az ivók, az ő' és seres hordói' ditséretével harsogtatják a' levegőt. A' népnek ezen kedvezését könnyű megnyerni; tsak a' nép' hajlandóságának kell hízkelni, szüntelenül ennek jusairol kell beszélni, de a' kötelességeit emlegetni soha se' kell, 's ezen

szótskát, szabadság, szüntelenül az ajakain kell az embernek forgatni.“

A' *Londoni* lakosoknak számos része nagy vendégseget tsinált azon örömeinek kinyilatkoztatására, hogy *Woodot* ismét Lordmájorra nevezte. Ötet magát is elhivta a' vendégségre. Az ahoz való kérésületeknek elintézése 50 polgárokból álló biztosságra bizattatott.

A' város' házánál nagy pompával tartották *Oktober' 8-dikán* az ő második versbéli választatásának 's neveztetésének kihirdetését. A' nép nagy örvendezést nyilatkoztatott. *Wood* beszédet intézett a' néphez, 's annak, eránta viselhető hajlandóságát megköszönte, e'képpen beszélt: —

„Bátorsággal erősíthetem, hogy én ezen második versbéli választatást nem kerestem, és hogy az én ditsősségre való vágyódásom ebben telyességgel nem részes. Elmondhatom, hogy én, mint első polgári tisztviselő, soha sem égygyik sem másik politikai részrehajlásnak, vagy előítéletnek, nem hódoltam, 's hozzám soha semmi e'féle részrehajlásbéli politikai ítéletnek semmi befolyása nem volt. Valamelly *Wighklúbnak* tagja soha sem voltam; magamat ez vagy amaz részhez nem tsatoltam. *Eugem'* sem magas póltzon ülő sem alacsony sorsú emberek reá nem vehettek, hogy polgártársaim' boldogsága eránt való gondolkodásomat, abban, a' mi reájok nézve hasznosnak lenni látszott, megváltoztassam. A' tollók való tiszteltetésnek állandósága az az égygyetlenégy megjutalmaztatás, a' mellyet kívánok, és a' melly minden egyeb tiszteletnél betsesebb előttem.“

Nem régen írtuk vala, hogy a' *Londoni* polgárság egy kérés levelet készített a' Régens Princzhez, a' Parlamentumnak minél-

hamarább lejendő összehívattatása, a' *Sinc-Curáknak* eltörtése, 's átaljában az ország' jelen való szerentsétlen állapotjának megvizsgálására nézve. A' Magistrátus *Bell* nevű Biróra bízta vala, hogy tudakozná-meg melly napon és orán fogna a' Régens Princznek tettzeni ezen kérés levelet, a' thrónuson ülve elfogadni. A' nevezett Biró (*Scherif*) tehát ezen gyűlésben arról is tudósította végezetre a' népet, hogy mitsoda választ kapott légyen a' reá bízott tudakozásra nézve: — “Én és az én hivatalos társaim (így beszéllett *Bell*), írásban tudósítottuk *Lord Sidmouthot*, azon kérés levelek, mellyet a' *Londoni* polgárság' nevében a' Régens Princzhez benyújtani kívánunk, foglalatjáról, 's kértük őtet, hogy tudja-meg ő Királyi Hertzegségének azeránt való akara ját, hogy mikor gondólja, hogy ezen kérés levelet elfogadni méltoztatni fog. A' válasz, mellyet kaptunk, ez: — “A' kérés levél, mellyet beadni akarunk, a' *Londoni* polgárságnak közönséges gyűlésétől való, 's nem annak kivállogatott tagokból álló kissebb gyűlésétől: erre nézve ő *Lord Sidmouth* nem tartja kötelesnek lenni magát arra, hogy a' Princzet ezen kérés levelek elfogadása eránt megkérdezze. A' Princznek Felsőleges Személye' eleibe való járulásbéli elsőségi jussal, eleitől fogva tsak a' *Londoni* polgárság' kissebb gyűlése, 's az *Oxfordi* es *Cambridgei* Universitások birtak.“ — Én, így folytatja szavait *Bell*, azután személyesen elmentem tudakozódni *Lord Sidmouthhoz*, kitől olyan szóval való utasítást kaptam, hogy a' *Londoni* polgárság nem adattathatja-bé ezt a' kérés levelet külömben, hanem tsak közönséges audieutzia' alkalmatosságával, vagy pedig a' Státustitoknoki *Cancellaria* által.“

Már most tehát azt kelle még meghatározni ezen gyűlésben, hogy miképpen kellessék beadni az említett kérés levelet?

Hunt nevű tag így szollott: Lord Sidmouth a' thrónusnak és a' nép' szabadságának ellensége; nem hozzá kellett volna menni a' Scherifeknek, hanem a' Fő Camerarius-hoz. — Thomson nevű tag azt javasolta, hogy adják-bé a' legelső audientzián. Ezt a' Lordmájer is helybe hagyta, 's így lett a' határozás.

A' Angliai újság levelek egy időtől fogva mind a' féle gyűlésekre való meghívó levelekkel és hirdetésekkel vagynak tele, a' milyen gyűlések Angliának minden vidékein tartatnak most a' végre, mint mondják, hogy miképpen lehessen a' munka nélkül beverő dolgosokon segíteni.

Az országnak északi vidékeiről írják, hogy ott is sok ilyen gyűlések 's tanátskozáások tartattak az eránt, hogy mitsoda eszközök által lehessen a' közönséges inségen segíteni. A' Manchesteri gyűlésben oly végzések tétettek a' Parlamentum' mostani állapotja' megváltoztatásának kívánatos voltára nézve, mellyek a' Ministerek ellen való mérgességek által mindent felyűl haladnak, a' mi Angliában valaha az ilyen nemű környűlállások között megszenvetett.

Az Oktober' 15-dik napján költ *Times*-ben egy levél jött-ki, mellyet egy *Nottinghami* Fabrikás azért küldött ezen újságnak íróihoz, hogy kiadván, terjeszszék a' közönség' eleibe azon inségeket; mellyeket a' nevezett városbéli Fabrikások mostanában szenvedni kénytelenítettnek: — "Uraságotok, így szoll a' *Nottinghami* tudósító, egészen igazat irtak, mikor azt erőssíték leveleikben, hogy mi ezen városban nem csak egy marok katonaság által is szellyelveretethető salak néptsopornak, hanem egy oly Biztosságnak vagyunk az üldöztetéseire

kitétetve, a' melly egy Revolutziós Gyűlekezetnek minden hatalmaskodása szerént bánik velünk. Egy fárikásnak a' maga napszamos dolgosával való beszélgetését kellene, mikor amaz ezt kifizeti, hallani az Uraknak, hogy városunk' jelenvaló állapotjának valóságos mivoltáról ítéletet tehessenek. A' Fabrikás úgy néz szembe a' napszamosával mint valami gonosztévő; ha az említett Biztosság által meghatározott sinórmértéktől csak mi kevésben is eltávozik, tudhatja, hogy más nap' reggel egy levelet fog venni, a' melly nem üres fenyegetődzést foglal magában; nem fog 2 vagy 3 éjszaka eltelni benne, hogy legalább két vagy három ezer forintokat erő tulajdonát öszserontották. Estve nem méréssel a' háza' ajtaján kimenni, mert már több Fabrikások tulajdon ajtaik előtt megtámadtattak. Ha valami e'féle tulajdonosnak lakhelye a' várostól meszszetské van, ezen szerentsétlennek vagyonára éjjelenként a' gonoszok fegyveresen réá rontanak, és azt öszserontják. De hát, ezt kérdehetnék az Urak — hol van a' politzia? mit csinálnak a' politziai tisztviselők? hát ez a' Biztosság nem esmérte-tik? — Nem így kell ezen dologról gondolkodni Uraim! Egészen esmeretes ez; esmertetnek ennek minden tagjai; még azt is tudják Előljáróink, hogy melyik éjjel hol fog öszse gyűlekezni. Még jobban tudálkozhatnak pedig az Urak azon, hogy ugyan ez a' Biztosság a' múlt héten nyilvánvaló módon szellyel küldözte a' városban a' maga Ágenseit 's gyűjtéményt keres-tett öszse a' maga szükséges költségeire, 's ennek Ágensei még a' város' szegényei' számára gyűjtögetők előtt bébottsáttattak. A' város felvigyázója azonnal jelentést tett a' főbb tisztikaroknál, de ezek ügyet sem vetettek az ő jelentésére.

Azok, a' kik a' Fabrikáknak 's egyéb műhelyeknek öszserontásában foglalatoskodnak, semmit sem dolgoznak; reudesen

kikapják ők a magok fizetésseket a 'Biztoság' kassájából. Towle nevű napszámos, a' kit nem régen *Leicesterben* halálra ítélték, az utolsó három esztendőknél lefolyta alatt nem szótt tizenkét pár strimflit (harisnyát). E' szerint egy oly különös *Hatalom* is áll-fenn Angliában, a' melly minden törvényeken trutzol, a' politziával tsúfolkodik, ront, pusztit, és gyilkol, a' nélkül, hogy az e'fele átkozott gonoszságokra valaki tsak ügyet is vetne. Ha tudnák a' gonoszok, hogy én irtam ezt a' levelet, azonnal el kellene távoznom ezen városból, külömben bizonyosan kivégeznének 24 óra alatt az életből."

Nagyon magokra vonták ezen nyúghatatlan emberekkel való bajlódás mellett Angliában a' közönséges figyelmetességet még az úgy nevezett Methodista Prédikátorok is, a' kik mindenféle képpen ellene dolgoznak az úgynevezett Püspökös (Episcopalis) vallásnak, melly az Országlószéknek Religiója Angliában. A' múlt Jul. 29-dikén 's a' következő napokon tartották *Londonban* a' magok felállásoktól fogva 73-dik esztendőbeli *Conferentziáikat* (így nevezik gyűléseiket). Ezen utóbbi *Conferentziájok*nak tárgyait nyomtatásban kiadván, innen azt lehet kitanulni, hogy az ő társaságok mostan, Nagy Britanniában 191,689; Irlandiában 28,542; Frantzia országban 35; Brüssellen 10; Gibraltárban 63; Sierra Leonában (Afrikában) 129; a' jó reménség' fokán 42; Ceylon szigetén 50; Napnyugoti Indiában 18,938, új Skótzsiában 1824, tagokat számlál. Azoknak a' *Methodisták*nak száma tehát, a' kik egyenesen a' Nagy *Britanniai* és *Irlandiai Conferentziák* alá tartoznak mind égygyütt 241,319-re telnek. Az Amerikaiaknak (az új Skótzsiáikon kívül), külön *Conferentziák* vannak. Ezeknek száma 211,165-re telik. Az Amerikaiak közt találtnak 167,978 feje, és 43,187 fekete vagy Szeretsen emberek. Az egész föld' színén lakó *Methodisták*' számát 452,484-re lehet tenni. Az ő utazó vagy

vándorló Prédikátoraik Nagy Britanniában 725-re, Irlandiában 132-re, a' külső országokon foglalatostkodók 96-ra, az Amerikai *Conferentziák* alá tartozók pedig 704-re számlálnak. Tsak a' lefolyt esztendő alatt Nagy Britanniában 10 ezerrel, a' Napnyugoti Indiai szigeteken 100-zal szaporították tagjaik számját: —

„Ez a' társaság, így szoll egy Londoni tudósító, talám tsekélységnek látszhatik lenni valaki előtt: de azok előtt, kiket Angliának vagy az ő Országlószéke Religiójának ügye illet, nem tsekélység ez. Ennek a' társaságnak befolyása Angliában szörnyű nagy; ennek, mint minden *Fanaticus* társaságnak buzgását semmi gyalázat meg nem hűlepítheti, annyival is inkább ki nem ölthetja. Ezek a' *Wesley* által felállított *Methodisták* kik sokkal számosabbak mint különösen vétetve minden *Baptisták*, *Quakerok*, *Independensek*, 's egyebek, a' kik már magokat emezekkel hasonlóképpen öszszetsatolták, voltak azok a' kik ezen utóbbi időkben a' Német Országi szegénységnek felfegittetésére az utóbbi sikeres gyűjteményt csináltak vala. A' Püspökösök és egyéb Ministeri részen lévők már az előtt megpróbálták vala ezt a' Németek felfegittetésére való gyűjteményt, de nem vihették tökéletességre. Nem tetzven a' dolog a' *Methodisták*nak, vagy nem ők levén az iparkodás' kormányozói, 20,000 fontoknak öszszeszedése után félbeszakadt a' jó igyekezet, pedig ekkor még legtüzesebben buzgott nállunk a' Frantzia járom alól való megszabaduláson való iparkodás. Azután a' *Methodisták* nyultak ugyan azon dologhoz, 's nem soká 100,000 font Sterlinget gyűjtöttek öszsze 's osztattak-ki, de tsak barátjaik által, mert másra, ha tsak valami Követségnél való kis hivatalotskában volt is valaki, arra nem bízták a' pénzkiosztásabéli foglalatosságot. Az a' gyűjtemény is, melly itt Angliában az idevaló szegénységnek felfegittetésére kezdetett, azért halad oly rosszúl előfelé, hogy a'

Methódista részen lévők nem fogják pártját. Ezek az emberek régen, megköszöntek, ha tsak megszenvedtetek is; most engedelmesskednünk kell nekik, ha hasznokat akarjuk venni. Ez a társaság mind buzgó emberekből áll; nem áll ezeknek esső, szél, hideg, éhség és szomjúság ellenek, hogy mériföldeket össze ne futkossanak, tsak felekezetiüknek szolgálhassanak. Főbb czélzások az, hogy az Angliai Püspökös Ekklesiát felfordíthassák. Ezen Methodistáktól veszik eredeteket azok a sok Biblia-társaságok is, mellyek már fél Európára kiterjeszkedtek. Itt Angliában nem is titkolják czélzásokat; egy Bibliát adván a paraszt kezibe mint legnagyobb szentséget 's tanító mestert, e félet beszélnek neki, hogy őtet az ő papjai eddig a Bibliáról 's annak foglalatjáról nem jól tanították, 's nintsen is neki, ha Bibliája van, semmi szüksége a' papja' tanítására; sőt többre is mennek, minthogy a' Biblia mellett írásban egy kis oktatást is adnak neki által, melyben, mint ők szollanak, a' mai *Babilonnak* összerontatásáról 's az új Jerusalemmek helyreállítatásáról van szó. E' féle álmodozások által iparkodnak felmelegíteni a' község' képzelődését. Ennek rossz következései lehetnek, annyival is inkább, hogy a' Methodisták minnyájan prédikálhatnak, ha akarnak; pedig örömet tselekszik. Így rosszra fordulhat a' Püspökös Ekklesia' ügye, ha a' kebelibe dugja kezét."

Oktober' 15-diken Titkos Tanács tartván a' Régens Princznél, meghatározott benne hogy a' Parlamentum' tanácskozásainak elkezdődése, Januarius 2-dik napjáig elhalasztassék.

Lord *Exmouth* némelyekkel azon tisztek között, kik az ő vezérlése alatt az Algiria ellen való expeditzióban jelen voltak, Oktob. 15-dikén a' Régens Princznél ebédelt. Ugyan ezen napon fényes ebédet adott az Austriai Követ *Esterházy Pál* ő Hertzegsége a' maga *Camdenhusei* falusi

kastélyában. Jelen voltak ezen vendégségben a' Cumberlandi K. Hertzeg és Hertzegné, az Orosz Követ feleségestül, a' Spanyol Követ, Lord Bathurst és Bathurstné, 's több más nagyok. Estve egy Frantzia játékot jadzottak-el ugyan ott némely Dilettansok (jó kedvből jadzók).

Azt beszéllik ezek az érdeemes vitézek, hogy az Anglusok, a' Hollandiaiakat ide nem számlálván, tsak 702 ágyuval tüzeltek az Algiriai sántzokra, ezek ellenben 1000 és egy ágyúval reájók; 's hogy az ágyuikba, a' hadi törvényekkel ellenkezőleg, vas szeget, üveg darabokat, 's minden egyéb a'féleket belé raktak, mellyekkel sok kárt tettek az Anglusoknak. Az ezen verekezésben megöletett Jantsárokat 5000-re, az Arabsokat is 5 vagy 6 ezerre számlálják ezen tisztek, kik közzé az elesett aszszonyok és gyermekek még nintsenek számláltatva. Tsak egy Anglus bombi 9 gyermeket ölt meg, kik egy kamarába vonták vala bé magokat.

Szert Ilona' szigetéről újabb hírek érkeztek Londonba, a' mellyek Augustus 31-dikéig történt dolgokról szollanak. A' *Bonaparte'* fabáza, mellyet Angliában készítették számára, megérkezett oda; tsak a' volt híjja, hogy felállítsák. Nagyon örvend neki: de nem gondolják hogy sokáig tartson az öröme, mert most ugyan a'itkán szokott tsak jótska kedvet is mutatni. *Sir Hudson Löwével* nagy haragban él. Még a' Hatalmasságoknak Biztosaik sem voltak nála; mint magános személyeket elbotsátaná magához, hanem mint hivatalos tulajdonságú emberekről nem akar semmit hallani rollok; nem akarja látni is őket.

Lotteriai nyérés. — A' *Hluboschi* lotteriaiabéli 100,000 forintokból álló legnagyobb summát, Győr mellett Gönyöben lakó *Pettenhofer* nevű árcudasnak a' fia nyerte-el.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B e t s.

Itt ilyen P a t e n s jöve - ki: —

Mi, Első Ferentz, etc. etc.

Hogy a' papirospénz bégyűjtetésének eszközeit annál jobban ki lehessen terjeszteni, 's'ja' Státus' hitelezőire való különös tekintettel, kiknek állapotjokat mi, mennyiben a' Státus' ereje megengedi, megjobbítani kívánnyuk, következő határozásokat tettünk: —

1) szor. Önként való költsönözés nyitattik-ki, a' melybe részszerént intereszes Statusobligatziókat, részszerént közkézen járó papirospénzt kell bétenni. —

2) szor. Az abba való bétételek, az arra fordítottó Obligatziók' intereseiknek különböző vóltokhozképpes, következő pontokszerént határozatnak-meg: —

a) Egy, 100 forintról való eredeteszerént 6 *per Cent*ós Obligatzióhoz, kész papirospénzben, 80 *Bétsi Bétsü* (W. W.) forintok —

b) Egy, eredeteszerént 5 *per Cent*ós 100 forintos Obligatzióhoz, kész papirospénzben 100 B. B. forintok —

c) Egy, eredeteszerént 4 és $\frac{1}{2}$ *per Cent*ós 100 forintos Obligatzióhoz, kész papirospénzben 110 B. B. forintok —

d) Egy, eredeteszerént 4 *per Cent*ós, 100 forintos Obligatzióhoz, kész papirospénzben 120 B. B. forintok —

e) Egy, eredeteszerént 3 és $\frac{1}{2}$ *per Cent*ós, 100 forintos Obligatzióhoz, kész papirospénzben 130 B. B. forintok —

f) Egy, eredeteszerént 3 *per Cent*ós, 100 forintról való Obligatzióhoz, kész papirospénzben 140 *Bétsi Bétsü* forintok, kívántatnak.

3) szor. Minden ilyen mérséklésszerént való bétételeért, 100 Conventziós forintokról való Statusobligatzió adattatik, a' mellyért esztendőnként Conventziós pénzben 5 forint interes fizettetik.

4) szer. Ezen új költsönözésbe, az olyan Obligatzióknak, mellyekért interes fizet a' Status, minden különbség nélkül minden nemei beadattathatnak, tsak a' következők vétenek-ki: —

a) Az olyan Obligatziók, mellyekért Conventziós pénzel való interes fizet a' Status.

b) A' Rendek' és város' Domestical-Obligatziók.

c) Mind azok a' közönséges adóssági kötelező levelek, a' mellyeknek interesezése azólta különös rendelések által felbeszakosztott, vagy annak idejében megszüntetődött.

5) szor. A' bétetődő summákért, 10000, 5000, 1000, 500, és 100 forintokról szolló Obligatziók adattatik-ki, mellyek a' Beadónak nevére szollanak, a' Conventziós pénzben való interesfizetést illető tartozást fejezik-ki, 's az interesnek felvételére igazító *Couponok* (útasító czédulák) lesznek melléjük tetetve.

6) szor. Hogy az ezen költsönözésért való interesfizetés, örökre bátorságossá tettessék, az esztendőnként fizettetni szükséges interesnek mennyiségeszerént ahhoz mérséklett summát fog a' Finantziai Administratzió a' Státusnak Conventziós pénzben bégyülő jövedelmeiből ezen célra kirendelni, a' mellyet a' Státusnak semmi egyéb költségeire nézve nem lehet illetni, különösen administráltatik, 's ezen interezésnek tökéletes bátorságba lejendő helyezettetéséig, kizorítólag tsak erre a' célra fordittatik.

7) szer. Ezen funduson kívül fog az interesfizetésnek bátorságossátétetésére még egy *Eltörölő Fundus* is formáltatni, melly már még most, az ezen költsönözés által származni fogó Státus adósságának egy *per Cent*óbol álló jövedelme felől, bizonyossá tétetik, 's a' mellynek jövedelmei esz-

tendőnként még a' béváltatott Obligatziók-
nak interesseik által is nevedni fognak.

8) szer. Az ezen bétevések útján bé-
folyni fogó papirospénz summák, többé folya-
matba nem bocsáttathatnak, hanem azonnal
keresztül lyukasztatnak, letétetnek, 's bi-
zonyos időszakaszokban, közönséges száma-
das mellett, semmivé tetettetnek. Hason-
lónak kell történni az ezen költsön adásra
fordított intereszes Státus - Obligatziókkal
is, 's ki kell a' Státus' hitelező könyveiből
töröltetniük.

9) szer. Az ezen költsönözést illető
szorosabb határozásokról 's az e' mellett tar-
tatandó minden módokról, különös Circu-
laris Rendelések fognak kiadattatni.

Költ a' mi Fő és lakó városunkban,
Bétsben, Oktobernek 29-dik napján, az
1816-dik esztendőben, Országlásunknak 25-
dik esztendőjében.

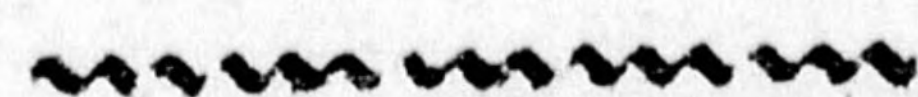
Császár és Király ő Felsege kegyel-
mesen méltoztatott eddig volt Cs. K. Fő Ce-
remoniamestert Gróf *Wurmband* Valóság-
gos Titkos Tanácsost, új Császárnék' ő
Felsege' Fő Udvarimesterévé, a' *Leopoldiná*
ő Császári Fő Hertzegaszszonysága' eddig
volt Fő Udvarimesternejét *Lazanzky* öz-
vegy Grofnét pedig, ugyantsak Császárnék'
ő Felsege' Fő Udvarimesternejévé nevezni.

Méltóságos *Nagy - Ajtai Cserey Farkas*
Josef úr, Cs. K. Camerarius és Májor ő
Nagysága, hazafiúi jóindulatja által buzdít-
tatván, a' maga *Krasznai* jóságában a'
Krászna vize mellett épült három kövű ga-
bonaörlő malmának, minden szombaton
minden féle gabonából bejövő vámját, az
1817-dik esztendő' November' hónapjának
21-dik napjától fogva számlálván örök idő-
re a' *Benyorszky* és *Splényi* Gyalog Rege-
mentbéli gyermekek' nevelő házának aján-
dékotta, oly módon, hogy ez a' vámjöve-
delem két egyenlő részekben, a' szerént
mint azt az Erdélyben lévő Katona Kormá-
nyoszek a' nevendékeknek és a' katonai szol-

gálatnak javával legjobban megegyező-
leg, meghatározni fogja, ezen két nevelő
házakra fordittassek. Ő Cs. K. Felsege, az
Udvari Hadi Cancellariának ezen hazafiúi
szép áldozatrol tett tudósítását vévén, mélt-
oztatott a' maga azzal való Felseges meg-
elégedését, a' Májor Urnak tudtára adatni.

Az itt *Bétsben* a' múlt Aug. 14-dik
napján meghalálozott Udvari Agens *Vitéz*
Josef úr, telyes hatalmat adott vala nagy
méltóságú Grof *Festetics György* ur ő Ex-
cellentziájának és Tek. Szüts István Udvari
Agons Urnak (kiknek utolsó akaratja' vég-
rehajtását is ajánlotta) arra, hogy hátra-
kagyott vagyonából némelly *religiosa* és *lit-
teraria fundatziókat* tegyenek. Ehezkep-
pest hátramaradott vagyonának szoros szám-
bavaló vétettetése után az itt következő,
mind egygyütt 16,100 V. Cz. forintokra te-
lő summák határozottak a' Reformata Ek-
klesiak' és iskolák' Sámára: —

A' *Debretzeni*, *Pataki*, és Pápai Col-
legiumoknak különkülön 2000, egygyütt
6000; a' *Kolosvári*nak 1000; a' *Csburgói* os-
kolának 1000; a' *Debreczeni*, *Pataki*, és
Pápai Tanulóknak, kik külső Universita-
sokra mennek, úti passusaik' expedialtá-
sára 1000; a' Magyar Nemzeti Múzeumnak
1000; azon munkáknak kinyomtatására,
mellyek *Magyar* és *Erdély* országoknak lei-
rattatását akar melly tekintetben illethatik
1000; Professor *Márton Josef* Urnak, Ma-
gyar, Déák, és Német Lexiconjából 6 ár-
kusoknak kinyomtatására 900; annak, a'
ki Magyar országról és Erdélyről legjobb
Geographiát fog készíteni 100; a' *Pesti* Re-
formatum templomnak 2000; a' *Bétsinek*
1000; a' *Keszthelyi Georgiconban* egy Re-
formatus nevendéknek 1000, Forintok.

Magyar Ország' Fő Katona Kormányo-
zó Generálissa *Ferdinandus* ő Kir. Fő Her-
tzegsége, a' lefolyt Oktober' 26-dikán az
őrző seregnek megmustralására 's a' Katona
minden intézeteknek meguézegetésére Po-

sonyba érkezvén, onnét 27-dikben Béts felé vette útját.

Budán kimúlt életének 74-dik esztendejében a' világból Oktober' 22-dikén éjtzaka, Cs. K. Feldmarschal-Lajtnant 's az 1815-dik esztendő Májusának 6 dik napjától fogva Vár-Kommandans. Báró. *Dann*. *Josef* Ur, a' Maria Therésia Katonai Rendjének Rittere, az Austriai Cs. Leopold Rendnek 's a' Bavariai *Maxim. Josef* Katona Rendjének Kommandátora.

P e s t e n.

A' *Nemzeti - Gazda' kiadójánál*, Bálványútzán, 195-dik szám alatt, az Ürményi Házban, talaltatnak e' következő *Eladó Könyvek*, a' Könyvárosok' részére némely része 15, más része 20 per Cento engedelemmel (Rabattal).

Δ' Föld' mathematica leírása, a' Világ' Akkotmányával egygyütt: Szerzője <i>Katona Mihály</i>	3 fl. — kr.
Δ' Szőlőmivelésről, 'sat. I. és II. Darab. <i>Fábian József</i>	12 — —
Jdópróféta, 2-dik Kiadás, 1816; <i>Pethe</i>	— 45 —
Praktische Anleitung zum zweckmässigen Aubau der Runkelrüben: <i>Pethe</i>	— 48 —
Az Emlősállatok' Természethistóriája, telyes Munka; <i>Pethe</i>	6 — 30 —
Ehhez tartozó 49 Képestáblák, természeti színekkel	14 — 42 —
Ugyan ezek feketén	9 — 48 —
Méhtenyésztetés, 2-dik Kiadás, a' Lengyel-méhészséggel bővítve, és a' Méhser-készítés, 1816. <i>Pethe</i>	2 — —
Pallérozott Mezei Gazdaság, II. Dar. <i>Pethe</i>	5 — 30 —

Ugyanaz, — III. Dar. <i>Pethe</i>	6 — — —
Jegyzés: Az I. Darabból találni még Eggenberger és Kiss Istvánné Könyvárosoknál	7 — — —
Hollandiai Magyar Biblia, mappákkal és Homloktáblával egygyütt	8 — — —
Szép Kis 'Sóltár, kötetlen	— 36 —
Ugyan az, bekötve, tokkal egygyütt	1 — 30 —
Baromorvoskönyv	2 — 45 —
Nemzeti-Gazda, utolsó $\frac{1}{2}$ eszt. 1814. 5 fl. —	— — —
Ugyanaz, első $\frac{1}{2}$ eszt. 1815.	6 — — —
Ugyanaz, utolsó $\frac{1}{2}$ eszt. 1815.	5 — — —
Ugyanaz, első $\frac{1}{2}$ eszt. 1816.	6 — — —
Magyar Mathesis I. és II. Darab <i>Pethe</i>	10 — — —
Barom- és Lótenyésztetés röviden, bekötve	1 — — —
Szarvasmarha - tenyésztetés, bekötve	2 — 30 —
Juhtenyésztetés, bekötve	2 — 45 —
Pestis ellen Ótalom, <i>Pethe</i>	— 15 —
Davy' Földmiv. Kímia, <i>Pethe</i>	7 — — —
Ugyan az, posta-papíroson	9 — — —
Ugyan az, Erdélyből megázva visszakérült, de olvasható	3 — — —
Ámerikának haszonnal múlattató esmértetése; <i>Horváth 'Sigmund</i>	2 — — —
Ars Oratoria, etc. Tom. I. II. <i>Johan. Szép, Prof.</i>	3 — — —
Exercitationes Scholast. Idem	— 20 —

Jegyzés: Több is kerül oda Pesti Leopoldvásárra; mellyek utóbb fognak kibírdettetni. — Eladó Bibliothekák is érkeztek meg, némely megholt Tudósok' Maradékától; mellyeknek Kótyavetyén lejendő eladattatásokról idővel fog jelentés tétetni.

Okt. 29-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 329 1 $\frac{1}{4}$ forintot, — egy Császári aranyért — fl. — kr. — egy Hollandus Aranyért — fl. — krt.

Okt. 30-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 317 1 $\frac{3}{8}$ forintot, — egy Császári aranyért — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — krt.

Okt. 31-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 317 5 $\frac{8}{8}$ forintot, — egy Császári aranyért. — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak. —

A' marhahusnak fontja Novemberre, Bétsben 24 krajtzárra határozottatott.